

Gierik 25, maart 1990

Suzanne Binnemans

ZIJ

Ik merk nu wel
je hebt me nooit begrepen
weet je: dat ik vroeger zachtjes
het behang losweende en
het zout van duizend tranen borg
(ik bedenk nu pas, je hebt ook
nooit voorzichtig in mijn ziel geknepen)
dat ik later in de lakens beet
om niet te hoeven schreeuwen
want dat maakt erger
als het om twee mensen gaat

En jij komt nu te zeggen
dat ik geen gevoelens ken
die raakten bij iedere haal
tuussen de spaken van mijn fiets
hoe verder ik kwam hoe beroerder
je durft zelfs te lachen
als ik spreek van een hart
en je gedrag als van een reu
- geen wanbeheer over mijn lijf
zeg ik – ik wil niet meer.

HIJ

Je gelooft het nooit
wat ze vanmorgen zei
bij het openvouwen van de lakens
dat ze alleen maar echt kan
vrijen met haar hart.
Toen vond ik als ik haar zo zag
daar heb je dat hart toch niet voor nodig
punt uit toen ging ze weg.

ZIJ

Je hebt me ook nooit als een mus
buiten op de vensterbank gezien
en dan in allerhaast gevlogen – ga weg –
zoeits kon niet ... Ik was toen

blij met kruimels en wat stro
toegeschoven voor een kwasi nest
dat toendertijd het einde leek, en het ook werd
dat hebben we alweer gehad

je kooit me nu nog wel al staan
de tralies verder van mekaar
ik ben eraan gewend al jaren maar ...
je handen zijn zo lomp als je me neemt.

HIJ

Eertijds belde ze bij me aan
en ging achter de struiken schuilen
om me zinnelijk na te kunnen fluiten
zij hield de liefde zwoel ...

Ze was het meisje blond
dat ik meende te kennen
van mijn nachtelijke natte dromen
en zodoende nam ik haar

in bezit – het was een waar genoegen.

Nu hoor ik slechts haar stem
die schel mijn vingers kromt
me omkeert als een weerhaan
op haar toren van gespui ...

mijn gevoelens in de rui.

ZIJ

Je vond mijn handen mooi
dat zei je toch als je kwam stelen
of is dat ook gedroom en ijl
zoals nu bijna alles van wat ik ooit bezat
of minstens aan mijn vingertoppen
of mijn enkels voelde.

Ooit vond je dat we nu maar eens ...
mijn denken was op slag vergaan
mijn hoofd werd blank
jij was nu alles maar vooral ook alles
en zodoende kreeg jij krediet –
krijg jij krediet.

Mij restte het verdriet
en de lipstick op je hemden
waar niets meer tegen opgewassen leek
hoe kon het ook
ik was zo dom dat ik niet eens wist
wat onder gras verborgen zit.

HIJ

Misschien was ik te hard voor haar
kwetsbaar als ze was
ze kende mijn geheimen niet
die droeg ik op mijn mond of mijn geslacht
maar nooit of never op mijn hart –
dàt was van haar.

Met handschoenen kom je er niet
maar misschien was ik veel te hard voor haar
en verborg ze daarom haar gezicht
in de holte van mijn arm
en schreeuwde ze: blijf bij mij –
ze was van MIJ.

Het vreemde van de zaak is dat je nooit juist weet
wanneer je iemand bent verloren
aan wie aan wat
je kan alleen maar raden
ik was te hard voor ons –
we zijn verleden.

ZIJ

Jij noemt het haat
ik noem het zelfverdediging
ik laat mijn lichaam niet meer los bij jou
je maakt het wild je laat het liggen
als een jankend dier opgejaagd.

Ik zie nu dat je nooit van dieren hield
dat had ik vroeger moeten weten
want hoe kon jij ooit liefde geven
aan een doodziek hondje
hoe kon jij ooit aan strelen denken
met eelt en ijzer in je handen.

Ik doe het licht uit, prop watten in mijn hersens
ik tel de sterren die nog over zijn
nee laat maar
janken kan ik heus nog wel alleen
vlucht jij nu maar.

HIJ

Ze heeft haar hele jeugd gevochten
ik weet wel wat ik ben voor haar
en wat ik werd als zij me zocht
en me niet vond natuurlijk – ik ben gek.

Ik ben een gek als ik verloren loop
in straten van bezoedelde duisternis
en zoek naar vrouwenmonden zonder wil
die de wereld beter maken – zo gaat het immers niet.

De zon breekt haar gezicht in twee
en maakt haar schaterlach tot een grimas
waarin ik nog minder vinden kan
dan wat ik diep in haar vermoed – een triest gemoed.

Maar wat verzacht de ziel dan
van een ziek, vermoeid soldaat met wroeging
wie gelooft me nu nog echt
als ik zeg dat het me spijt – ik ben haar kwijt.

JIJ

Jij bent de kamer
zonder vensters
de hoeken ronden zich
en omsluit je mijn keel
dan wil ik niet meer in je wonen.

Luís Vaz de Camões

SONNET 165

(vertaling: Arie Pos)

Veranderen de tijden, dan evenzo de zeden;
zekerheden tanen in de loop van een bestaan.
Verandering bouwt een nieuw heden uit verleden
en geeft daar telkens nieuwe vormen aan.

Voortdurend zien wij nieuwicheden,
in alles vreemd aan wat wij ooit verwachtten.
De smart beklijft van pijnen eens geleden
en van geluk – àls dat er was – weemoedig smachten.

De tijd bekleedt de aarde met een groene jas
nadat hij haar bedekte met een koude sneeuw;
hij maakt van zacht gezang een droeve schreeuw.

En boven wat dagelijks veranderlijk is,
voelen wij steeds weer dit grote gemis:
dat nimmer iets weerkeert van wat vroeger was.

António Nobre

SONNET 18

Zo was en is het leven. 't Wordt niet beter.
Nutteloos pogen. Alles is maar schijn.
Hoevelen voelen niet dit uur dezelfde pijn,
met in hun hand een dolk of beker?

'Maar de kunst, een thuis, een zoon?' Verdwijnt!
Hersenschimmen, zeepbellen en dromen.
'De foltering van het Hierna en wie daar wonen?'
Dat zou misschien mijn eenige zwak nog zijn.

Alle verdriet en pijn is te verdragen,
zelfs van de bruid die op haar trouwdag sterft
en in haar huwelijkskleed ten grave wordt gedragen.

Slechts dit niet: gedachten, in het hoofd gekerfd!
Ach, wie laat mij het klooster binnentreden
aan gene zijde van de dood, geheten: Vrede.

Eric Rosseel

DE VREUGDE DIE ZICH VERHEUGT

(aan M. S.)

Vallen nu
is duiken geworden
ik heb het bewustzijn niet verloren
maar heb weet
van het vergeten,
dat weten zich inschrijft
in je stormachtig hoofd
dat niet weet waar gekeken
om het genot te zien
(maar het genot is onzichtbaar,
niet tastbaar, het biedt
geen weerstand,
het kan niet als een kei
opgeraapt worden, niet als een bloem
worden geplukt, er kan niet overheen gebogen worden
als over een dode mus, niet geplooid worden
als je lichaam dat ik geworden ben,
genieten is:
verenigd zijn met het niets;
het besef van de algehele en
gelukkig tijdelijke (?)
verwezenlijking van de 2de themodynamische wet)

Vallen is duiken geworden,
het weet hebben van het vertoeven in het
meer van vergetelheid,
de absolute gelijktijdigheid die ontsnapt
aan elke spraakkunst
je lichaam dat ik geworden ben
(Je est un autre, Arthur Rimbaud;
moi, c'est tous, tous, c'est moi, Charles Baudelaire;
Nao sou nada. Nunca serei nada; No poso querer ser nada.
A parte isso, tenho em mim todos os sonhos do mundo,
Alvaro de Campos;
Chi son io, tu non saprai. Mozart, Don Giovanni,
ce que j'aime les plus chez les autres, c'est moi.
Francis Picabia,
je m'appelle Erik Satie comme tout le monde. ErikSatie)

Ik heb mijn hoofd verloren,
mijn erfelijke belasting,
mijn identificatie met Cesare Pavese of Ukio Mishima
of beter mijn afgunst jegens hen,
het besef van het gebrek aan onmiddellijke mannelijkheid
in mijn verbleekt bloed,
de witte wijn die is blijven hangen

in de omstreken van mijn lever,
de ongeduldige honger van de poes,
de Staat en haar handlangers,
de Liefde zelf, Sappho's sluipdier,
dat geen nacht het zwijgen kan opleggen,
je buik van rubber en albast
die waar verveling was, vervulling brengt,
het einde van alle grenzen,
van de horizon voor mij en de horizon achter mij,
van oevers en stranden die het water scheiden van het land,
van de klassenstrijd en alle driehoeksverhoudingen
die mensen doen opstaan en zichzelf wonen,
van het been dat elk van beide honden
bewust maakt van het Verschil,
van de namen die aan de bomen
appels doen groeien, en peren en andere vruchten,
van de huid die onze lichamen teruggooit
elk op zichzelf,
van alle eeuwwisselingen, elke tik van de klok,
van de klok en de kalender zelf,
van de Heilige Boeken en alle zwarte gaten, van geld, hoeren, kopwaar, etalages,
grootwarenhuizen en
de zuidmarkt,
van de Wet die Zegt, de tolk die vertaalt, de beul die
de mensen het leven beneemt, de moeder die
baart;
waar eerst ik was, en dan jij in je trillend benedenlijf,
daar:
de wanorde die weet krijgt
van de naam van elk ander weten,
de oneindigheid die weet krijgt dat ze niet het
laatste der getallen is,
de vormloosheid die als een Olympische god
de gedaante heeft aangenomen
van dat wandloze gat in je lijf
in deze overgang van bestaan naar zijn.

En terug.

(Ser eu é nao ser. Etre moi, c'est ne pas être. F. Pessoa)

DEZE DAAD

Deze daad is de daad van een enkeling
die weerbarstig zoekt naar de schraase stam
naar het eerst gesproken woord, het pas geboren
kind dat ergens begraven ligt in de weide, in de wijde
achter je glazen oog
dat meewarig nog van de morgendauw trilt
die dorstig als altijd prikt in de horizon
ginder
en vol ongeloof aan zijn eigen weten
zich een vlinder voelt
temidden deze merkbaar rokende vlakke.

deze daad is de angst van een enkeling
die in het struikgewas van de hijgende dageraad
tegen wil en dank
pogde je huis te bestormen,
brand te stichten in je kamers waar
opgestapeld liggen
broeders van mij
die in hun zelfde drang daar hun sporen
hebben verdiend.
die met evenwaardige kranpachtigheid
hoog klommen in de bomen van je tuin
om één te zijn met het gewaad van je schaduw.

wie op het vage kruispunt
van de morgen zich onbevangen
in haar spiegel heeft ontmoet,
is nu vol van ongehoorde verhalen
die hij niet anders dan vertellen kan.
wie haar heeft ontmoet,
kan niet zwijgen.
zijn wilde zang onbeheerst
loopt uit op het wrijvingsvlak
van wind en stilte
en houdt duidelijk een belofte in.
en terwijl de tegenspeler terugduikt
naar de bodem van de zee
ligt de steen reeds lang gedolven,
reeds lang door de genezende zon van
haar heiligheid ontdaan;
terwijl zij onwetend van het gebeurde
verder reist en nog steeds
slechts paren
kan op achterhaalde manier.
toen was de paniek reeds in de voorsteden
overwonnen.
in het voorhistorisch huis zoekt
de schroom haar verloren vader hopeloos.

A MACHTELD

Oh tes yeux, je ne les connais pas.
Je sais, je vais chercher les Indes et découvrir l'Amérique.
Je vais inventer l'Eldorado
et me trouver dans l'Enfer
de tes bras.

Je suis condamné à tomber
dans le piège de tes yeux
et je ne t'écoute pas.

Je voudrais (ah! j'en ai marre de vouloir ce que je ne veux pas)

Toujours je serai un autre
et jamais l'autre sera toi
si seulement
je pourrais me convaincre
que tes yeux
sont les tiens – et pas les miens.

TENEBRAS

Een verengde wereld
Gewurgd – Duisternis
Tenebras.
Een sigaret als verlengde van mijn hand.
Impotentie. Geen venster, geen zicht.
(Geen werkwooren)
14de les: Che cosa mangeremo?
Mijn hand:
geen lichaam, geen telefoon. Geen ruzie.
Eenzaamheid. Dood.
Een pen. Niets meer.
Een lege pen. Geen gedachten.
Total Loss. Severe damage.
E ..., E ..., E ...
Lijnen. Een rode marge. Pier Import.
Peu importe. Galleria dell'Arte Moderne.
Bologna-Bruxelles.

Your face. Your body. Identity. Warmth.
Integration. You – I. Yoghurt. Games.

A PENNY FOR YOUR THOUGHTS, O XYZ !

ik heb niets uit te drukken (non, je ne regrette rien)
ik orden geen indrukken
ik ben een parallel binnen
die ongebundelde bundel van massaal parallellisme
(Je est un autre)
ik ben een moment van parallel A op moment t
ik ben een moment van parallel A' op moment t + 1
(A=A')(A=A')(i=O)

O xyz!
ik spring als een vogel
van draad tot draad
vijf vingers op een toetsenbord
ik zie een geeuwende kat in het zonlicht
en ik schrijf: ik zie een geeuwende kat in het zonlicht
terwijl mijn darmen zich maar niet koest willen houden
een hormoon wordt afgescheiden in de pijnappelklier
lymfocieten democratisch beslissen tot oorlog

ik ben de klank, geoliede scharnieren van een draaideur,
komkommersla één dag in deijskast;
ze zei: ppokrtz evplx, o xyz! (kus, kus)
de kat geeuwend in het zonlicht op een stoel op een affiche
(antonio saliola – edizioni g.a. salomon)
ik ben de wijn in het glas die ik nog niet heb gedronken
liefde is spreken in de nacht, o xyz!
o xyz!
(it is a moment you planned for. reached for. struggled for.
a long-awaited moment of success. OMEGA. for this and
all your SIGNIFICANT MOMENTS.)
o, daar gaat de bel, o xyz!

Luis Miguel Nava

(vertaling: Irène Koenders & L. M. Nava)

DE INKTVIS

De huid kleeft aan de tijd, de lijm druipt in druppels als stearine.
Zo de meest uiteenlopende tijdperken verbindend, verkrijgt de huid langzamerhand
de vorm van een inktvis, die, zoals iedereen weet,
van alle dieren het meest op een wortel lijkt.
De huid – vlam van de tijd, waarbij we in het uiterste puntje
haar nu eens zegevierend zien, dan weer op het punt uit te doven –
doorklieft soms de duisternis als een mes.
Het hart is de tijd, de huid zijn oevers.

STAKEN

Mijn botten staan vastgestoken in de woestijn, geen
enkele in mijn lichaam die eraan ontsnapt.
Allemaal vastgespijkerd in het woestijnzand, de een na de ander, in 't gelid.
Het zou absurd zijn van skelet te spreken.
Mijn huid werd intussen begraven, iemand heeft er
al overheen gelopen. Wie zal 't zeggen? Mijn huid,
vroeger vlaggenstok, een vlag, bijna een kroon.
De wind heeft zich meester gemaakt van mijn wervels.
De zon zelf die tussen hen schijnt is vleesloos,
een verlaten zon, waar de woestijn binnendrong.
Misschien zouden we hem kunnen wassen, deze
woestijn, wie weet? of hem vastmaken, hem knevelen.
Mijn huid garandeert de ruimte, de rest zien we wel later.

Sophia de Mello Breyner Andresen

(vertaling: Irène Koenders)

IN DE GOLF VAN CORINTHE

In de Golf van Corinthe
Is de ademhaling van de goden zichtbaar:
Een boog een lichtkrans een wolk
Rond de bergen en de eilanden
Als een hemel intenser en stralend

En de geur van de goden veroverd ook de wegen
Een geur van hars honing en fruit
Waar grote lichamen zich aftekenen glad en glanzend
Zonder pijn zonder zweet zonder tranen
Zonder de minste rimpeling van tijd
En een licht moerbeikleurig verbreedt zich bij zonsondergang
Het is het bloed van de goden onsterfelijk en geheim
Dat één wordt met ons bloed en ermee strijdt.

LISSABON

Ik zeg:
'Lissabon'
Wanneer ik – komend van het zuiden – de rivier oversteek
En de stad waar ik aankom zich opent als was zij uit
haar eigen naam geboren
Zich opent en opricht in haar nachtelijke uitgestrektheid
In haar lange fonkelen van blauw en rivier
In haar lichaam van opeengestapelde heuvels –
Ik zie haar beter omdat ik haar zeg
Alles toont zich beter omdat ik zeg
Alle toont beter zijn bestaan en zijn noden

Want ik zeg
Lissabon met haar naam van zijn en niet-zijn
Met haar meanders van verbazing slapeloosheid en krotten
En haar verborgen luister van iets van theater
Haar medeplichtig glimlachen van intrige en masker
Terwijl de wijde zee naar het Westen zich spreidt
Lissabon wreed gebouwd tijdens haar eigen afwezigheid
Ik zeg de naam van de stad
- Ik zeg om te zien.

Monica Lo Cascio

ER ZITTEN

gaten in mijn hoofd
gaten in mijn ziel
en gaten in mijn leven
Als het regent
word ik zelfs
van binnen nat
Als de zon schijnt
bruin ik met vlekken

En als de wind waait
- o noordenwind
o zuidwestenwind
dan wapperen
al mijn herinneringen
als stukgeschoten piratenvlaggen
in de mist

IK DENK

aan gisteren
aan de stoffige storm
die in de tunnels
gescheurde kranten
en stukgefladferde vlinders
deed opwaaien
even voor de neons gingen branden
even voor
de laatste Bildzeitung
werd verkocht
in de Librairie de Rome

Vandaag
kwam ik terug
met dezelfde hongerige weemoed
maar de storm
was geluwd
en in de Librairie de Rome
lagen de repen kauwgom
stuntelig op een rijtje

Louis Merckx

BOON

Een retorica de jaren vijftig midden in
we waren jong en gretig
we leerden Grieks en Latijn
maar hunkerden naar 't leven
en naar seks

die er niet was
. een vriend ondekte toen
Louis Paul Boon
en een ganse nieuwe wereld ging open

we werden Wapenbroeders en voerden
onze eigen Kleine Oorlog meer dan
een Zomer te Termuren lang om te lezen
de weinige boeken die we lenen konden
in een Vergeten Straat of
langs de Kapellekensbaan
we werden er allen verliefd

op Ondinneke. De Griekse helden
die vergaten we
Racine bleef dicht en Molière ook

en toen de retorica gedaan was
bleef Boontje ons bij,
voor altijd.

François Boni

DE DICTATOR

Hij opent de mond
vol zinloos genot

een kleur van kristal
valt als beton
en spat in duizend
woordeloze zinnen

men hoort en hoort

een octaaf te hoog,
preekt hij de macht

levendig heft hij beide
handen
en knijpt de vingers toe

zijn taal echter
is dood en achterhaald
zijn mond een vochtige aars
speelt gulzig met die ene zin

ik bin, in bin, ich bin ...

André Sarmate

DANSONS LA CARMAGNOLE

J'écrirai mes vers au néon
Sur la façade des maisons,
Et, sur de tristes palissades,
J'irai afficher mes ballades.

Il est temps, le jour est venu,
De jeter le poète à la rue,
D'arracher sa tête des livres,
De l'obliger à regarder vivre,

Voir le monde à fleur de pavé,
Toucher la cendre sous les pieds
Des vieillards usés qui toussent
Et des jeunets qui se trémoussent.

Mettez-lui donc le pied au cul,
Envoyez-le mendier tout nu,
Et si tu danses sur la tête,
ça te fera les jambes, po-ète!

LE RETOUR AU PAYS

J'ai revu mes amis – poésie es-tu morte?
L'un roulait en auto, celui-là – rond-de-cuir,
Le troisième était chauve en sonnait à ma porte.

J'ai revu mon pays et ne songe qu'à fuir,
Sur des pavés glissants, le ciel bas qui me gêne,
Un cortège de pluie à ne plus en finir.

J'ai de la peine, tant de peine, tant de peine ...
Derrière des barreaux, sans avoir d'autre choix,
J'attends, pour vivre un peu, la fin de la semaine.

Je t'ai revue, m'amie ... Si tu veux que je sois
Calme, après ces deux ans, aime-moi de tout être,
Fais-moi donc oublier que j'ai eu, quelques fois,

La folle envie de m'envoler par la fenêtre.

Peter Ghysaert

ELEGIE

Als we eindelijk moeten gaan kunnen
we dan niet samen gaan? Net zoveel
levenden en doden als je lief is, doden
opgewekt om mee te kunnen doen.

Want sterven moet iets hymnisch zijn, iets
collectiefs, als in oude culturen. Een verlicht
huishouden moet mee ondergronds om op te tornen
tegen zand en wormen, het ontbreken van
een goddelijke raat die ons weer naar
het zonlicht filtert.

In de keuken zal volop gebakken worden,
heerlijker dan ooit. De kleren die
we zullen dragen liggen op het bed
opengespreid. Iedereen is aanwezig. Bij
het fluiutsignaal gelijk de ogen sluiten,
dan een eeuwigheid de iris van
wie naast je zit onthouden. Personeel
zorgt voor de rest.

Annie Reniers

HOUDENDE wegen
en vertrekkende esplanade

waar een wachtende
een aankomende ontmoet

over hen ruisende stilte
van gewassen woorden

een tred een drempel
een bermkam scheppen
golfopwaarts een bomenkrans

dalen doet alleen het opwekkende gebaar
om eens de traangestolde boom
te kantelen

het ogenblik huift
en breekt niet

schouderende schaduw houdt het licht
in onbewogen stand

HET BRANDEN van blaren
het offer als gave

een oude geur van natuur
als wierook als vraag

van niet-zijn in zijn
onze vreemde bestemming

witte handen om een schedel
en huid in peulvrucht schaaft

het offergewaad moet wonden tonen
onleesbaar schrift in drielijng leed

RIETKRAGEN staan in vuur
en verbranden niet

sneeuwzwanen dragen tussen vleugels
hun ijsgrot
en de immergroene blaren
in hun handpalm het woord

wij dromen hun brandlicht
wij droomlozen uit doornen geboren
stijgend en vallend in het nevelend land
van onze ogen

en tasten naar het voor ons bestemde
dat uit eigen wervelstraat ons zou zeggen
te zijn als water en vuur
in een tijdloze nerf

we reiken en zwijgen

Johan van Praet

JE BENT de vogel in de kooi
en met de pop hoog boven je hoofd
in je armen
beeldhouw ik je zachte kalk
zodat je nog even
met je vleugels kunt slaan
voor je me verlaat

JE KIJKT met moeite nog
recht voor je uit
want je rug bleef staan
enkele tijd terug.
Je zou wel kunnen: de straat over
in één enkele keer,
je voeten willen echter niet meer.

Het is slechts zondag
dat je een uurtje vroeger bent,
andere dagen
doe je immers je pak niet aan;
hetzij vorige zomer
toen je helemaal alleen kwam te staan.

Chris van Buggenhout

EEN WERELD VAN PIJN

Al zou ik willen:

- nooit ben ik alleen –

Ieder huis heeft toestellen
om aan- of uit te toetsen.

Wat gebeurt – volgt als vanzelfsprekende
vanzelfsprekendheid.

Er wordt niet meer gedacht.

Niets is nog buitenissig.

Voor- en nagerechten worden zonder
onderscheid gelepeld.

Boven mij fifi-vleugelt een duif.

ik hoor het geruis van vluchten in de verte.

Verwonderd stel ik vast dat waarnemen
kinderlijke verbazing geworden is.

Ik keer me af van een vreemd gevoel:
geslotenheid baart ouderwetse zorgen.

Duiven poepen op kerktorens.

In steden wordt – te veel – eens per jaar uitgeroeid.

Dit wordt niet officieel bekend.

Het wordt gedaan en is geweten.

Witte duiven worden systematisch neergeschoten
en als hoofdschotel opgediend.

Niemand reageert op alledaagse feiten.

Zelfs

in de stilte

hoor ik een wereld van pijn.

Jacky van den Berghe

OPSTANDIG zijn,
God,
zijn almacht
niet
meer geloven.
Smalend
kijken
naar de voortekens
die beloven.
Ach, je
eigen kracht
wordt steeds
teniet gedaan
door
voorvallen.
Het lijkt wel
toveren.
Altijd
voor een
muur
staan.
Eeuwig zwaait
het zwaard.
Nooit
is er wind
om te
varen.
Steeds bergop!
Geen enkele
steen
om je hoofd
te laten
rusten.
Opstaan
en verpletterd
worden.
Opstaan.
Steeds weer opstaan.

Deen Engels

UITKOMST

Ik wil niet meer gefrustreerd zijn
er zijn hangmatten om in te liggen
en te luisteren naar het vallen
van de kokosnoten weet je trouwens
dat de palmen bij de bronnen staan?

steeds weer gebeuren er ernstige dingen
we zijn gedoemd tot frustraties
maar telkens als er een grijze schim
staat afgetekend tegen een heldere lucht
keer ik terug naar waar zij
hangmatten bond aan de palmen
alvorens een dreighouding aan te nemen.

BEREIK

ik heb de wind mijn stem gegeven
doe maar wat wind met mijn stem
jouw bereik is groter dan het mijne.

jij waait in diepten en op hoogten
waar ik alleen in dromen komen kan
en draait in pirouettes die ik niet beheers.

jij hebt je zelfvertrouwen nog
en deinst niet terug terwijl bij mij
mijn stem al beeft in de buurt van de burens.

Erik van Malder

MANIFEST

In duizenden huizen
huizen duizenden idioten.
Hun einder is de sterreclame.
Hun geweeklaag een spot voor meer.

Sensatie van Dallas, Dynasty, zoveel
gebroken harten. Sensatie van ruimte,
bendes, lichte erotiek.
Vergeeten het Ethiopisch leed, het voor
één dag internationaal rock & roll-geweten.

Plots weer wakker door onverwachte beelden.
Het Oostblok beweegt! Kom jongens,
we sussen ons geweten.
de bloedzee, de textielberg, ze worden
almaar dieper, hoger.
En minuut na minuut op de verpoederde
vlakke knakt moeder na moeder,
kind na kind.

Maar ook het Oostblok is snel vergeten.
Nog vallen doden, nog is niets gered.
De schermen staan weer bol van
dure, geënsceeneerde heldendaden,
hollywoodkussen, opgefokte spieren.

In duizenden huizen
kwijlen duizenden idioten.
Hun einder is de sterreclame.
Hun navel de hele wereld.

